

Edizione diplomatico-interpretativa

178v	
[E]nlotemps et enlasazon que lo reisricha(r)tz Dengleterre guerreiaua ablo rei felip de fransa. Sil feiron amduien camp ab tota lor gen. lo reis de fransa si auiaabse. frances	En lo temps et en la sazón que lo reis Richartz d?Engleterre guerreiaua ab lo rei Felip de Fransa, si.l feiron amdui en camp ab tota lor gen. Lo reis de Fransa si avia ab se Frances

ebergoi(n)gnos. ecampanes. eflame(n)cs. ecels de
 be-
 rrión. El reis richartz auia abse englesenorma(n)z.
 ebretos. epeitaus. ecelsdanieu. edetorrena. edal -
 maine. ede saint onge. edelemozin. et era sobre
 la riba dunflumqueanomGaura. lo quals
 passa al pe de niort. Eluna ostz si era duna riba.
 elautra ost era dalautra. Et enaissi esteron.xv.
 iorn. echascu(n) iorn sarmauan et appareillaun
 de uenir ala batailla ensems. Mas arciesque
 et euesque et abat et home dordequecercaua(n)
 patz eran emiech que defendian que la batailla
 no(n) era. Et un dia foron armat tuit aquill qe
 ran ab lo rei richart et esqueirat de uenir ala
 batailla. ede passar la gaura. eli frances sarme-
 rent et esqueirere(n)t. eli bon home de religion
 foron ablas crotz en bratz. Pregant richart el
 rei felip que la batailla no(n) degues esser. El reis
 de franza dizia que la batailla no(n) remanria
 sil reis richart noillfazia fezeutat de tot so qe
 auia de samar. Del ducat de norma(n)dia. edeldu-
 cat de quitania. edelcomtat de peitieux. equeil
 rendes guiortz. lo qual lo reis richartz laua
 tot. Et enrichartz qua(n)t auzi aquesta parau-
 la quel reis felips demandaua. p(er) lagrant ba-
 udesa quel auia. Carli ca(m)panesaluipromes
 que noill serion alencontra p(er) la grant canti-
 tat dels esterlins que auia semenatz entre lor.
 si montet en destrer emes lelm en latesta. e
 fai sonar las trombas efai dessar los sieus co(n)-
 fanos encontra laiga p(er) passar outra. Et aorde-
 na las esqueiras dels baros ede la [soa] gen p(er)
 passar
 outra ala batailla. El reis felips cant lo ui uenir
 montet endestrer emes lelme en testa. Etota
 la soa gens mo(n)teron endestriers. epresero(n) lor
 ar-
 mas p(er) uenir ala batailla. Trait li ca(m)panes qe
 no meteron elmes en testa. El reisfelips qa(n)t
 ui uenir enrichart ela soa gen ab ta(n)t gra(n) ui
 gor. Eui queill ca(m)panes no uenion ala batail-
 la. el fon auilitz et espaue(n)tatz. Ecom(en)safar a-
 pareillar los arciesques els euesques et homes
 de relion tot quels que lauion pregat de la
 patz far. Epreguet lor quil aneson pregar en
 richart de la patz far edel concordi. Esi lor p(ro) -
 mes de far ede dir aquella patz et aquel con-
 cordi del deman de gisort edel uassalatge q(ue)ill
 fazia enrichartz. Eli sai(n)t home uengron ab
 las crotz en bratz encontralo reirichart plora(n).

e Bergoingnos e Campanes e Flamencs e cels de
 Berrion.E.l reis Richartz avia ab se Engles e
 Normanz
 e Bretos e Peitaus e cels d'Anjeu e de Torrena e dal
 Maine e de Saint Onge e de Lemozin. Et era sobre
 la riba d'un flum que a nom Gaura, lo quals
 passa al pe de Niort. E l'una ostz si era d'una riba
 e l'autra ost era da l'autra. Et enaissi esteron XV
 jorn e chascun jorn s'armavan et appareillavan
 de venir a la batailla ensems. Mas arcivesque
 et evesque et abat et home d'orde que cercavan
 patz, eran e miech, que defendian que la batailla
 non era. Et un dia foron armat tuit aquill q'eran
 ab lo rei Richart et esqueirat de venir a la
 batailla e de passar la Gaura, e li Frances s'armerent
 et esquierent. E li bon home de religion
 foron ab las crotz en bratz, pregant Richart e.l
 rei Felip que la batailla non degues esser. E.l reis
 de Franza dizia que la batailla non remanria
 si.l reis Richart no.ill fazia fezeutat de tot so qe
 avia de sa mar, del ducat de Normandia e del ducat
 d'Equitania e del comtat de Peitieux e qe.il
 rendes Guiortz, lo qual lo reis Richartz l'avia
 tot. Et En Richartz, quant auzi aquesta paraula
 que.l reis Felips demandava, per la grant baudesa
 qu'el avia, car li Campanes a lui promes
 que no.ill serion a l'encontra per la grant cantitat
 dels esterlins que avia semenatz entre lor,
 si montet en destrer e mes l'elm en la testa
 e fai sonar las trombas e fai dessar los sieus
 confanos encontra l'aiga per passar outra et
 aordena las esqueiras dels baros e de la soa gen per
 passar outra a la batailla. E.l reis Felips, cant lo vi
 venir, montet en destrer e mes l'elme en testa e tota
 la soa gens monteron en destriers e preseron lor
 armas per venir a la batailla, trait li Campanes qe
 no meteron el mes en testa. E.l reis Felips, qant vi
 venir En Richart e la soa gen ab tant gran vigor e vi
 que ill Campanes no venion a la batailla,
 el fon avilitz et espaventatz. E comensa far
 apareillar los arcivesques e.ls evesques et homes
 de relion, tot quels que l'avion pregat de la
 patz far, e preguet lor qu'il aneson pregar En
 Richart de la patz far e del concordi. E si lor promes
 de far e de dir aquella patz et aquel concordi
 del deman de Gisort e del vassalatge que ill
 fazia En Richartz. E li saint home vengron ab
 las crotz en bratz encontra lo rei Richart, ploran

Quel [agues] pietat de tanta bona gen comauianel ca(m)p Que tuit eron amorir. Eques uolgues la patz qil farian laisser guisort. el rei partir de sobre la soa terra. Eli baron qua(n)t auziron la grant honor q(ue)l reis felips li presentaua. Foron tuich al rei richa- rt. conseilleron lo quel preses lo concordi ela patz. Et el per los precs dels boshomes de religion ep(er) lo conseil dels seus baros si fetz la patz el concor- di. Si quel reis felips li laisset guiort quitame(n). el uassalatges remas enpenden si com el estaua. epartit se del camp. El reis richartz remas. eforon(n) iurat ambedui la patz adetz anz. edeisfeiro(n) lor ostz. ederon comiat als soudadiers. Euengron escars et auars ambedui li rei ecobe. Eno uolg- ron far ost ni despendre. Si no(n) en falcos et en au- stors et en chans et enlebriers et enconprar ter- ras epossessions. et en far tort alor baros. Do(n) tuit li baron del rei de fransa foron trist edolen eli ba- ron del rei richart car auian la patz faicha. p(er) que chascu(n)s dels dos reis era uengutz escars euilans. enbertrans de born sifo plus iratz que negus de- ls autres baros. p(er) so car no se dellectaua mais en guerra de si edautrui. emais en la guerra dels dos reis. p(er) so que quant il auian li dui rei guerra ensems. eill auia<n> denrichart tot so q(ue)l uolia dauer edonor. Et era temsutz damdos los reis p(er) lor dire de la lenga. Don el p(er) uolu(n)tat qel ac queil rei torneson ala guerra e p(er) la uolu(n)tat quel ui als autres baros si fetz aquest s(ir)uentes. lo quals come(n)ssa. pois li baron son irat ni lor pesa.	qu'el agues pietat de tanta bona gen com auian el camp, que tuit eron a morir, e que.s volgues la patz q'il farian laisser Guisort e.l rei partir de sobre la soa terra. E li baron, quant auziron la grant honor que.l reis Felips li presentava, foron tuich al rei Richart, conseilleron lo qu'el preses lo concordi e la patz. Et el, per los precs dels homes de religion e per lo conseil dels seus baros, si fetz la patz e.l concordi. Si que.l reis Felips li laisset Guiort quitamen e.l vassalatges remas en penden si com el estava e partit se del camp, e.l reis Richartz remas e foron iurat ambedui la patz a detz anz e deisfeiron lor ostz e deron comjat als soudadiers. E vengron escars et avars ambedui li rei e cobe e no volgron far ost ni despendre, si non en falcos et en austors et en chans et en lebriers et en conprar terras e possessions et en far tort a lor baros. Don tuit li baron del rei de Frans foron trist e dolen, e li baron del rei Richart car auian la patz faicha per que chascuns dels dos reis era vengutz escars e vilans. En Bertrans de Born si fo plus iratz que negus dels autres baros, per so car no se dellectava mais en guerra de si e d'autrui e mais en la guerra dels dos reis, per so que quant il auian li dui rei guerra ensems, eill avia d'En Richart tot so qu'el volia d'aver e d'onor et era temsutz d'amos los reis per lor dire de la lenga. Don el, per voluntat q'el ac que.il rei torneson a la guerra e per la voluntat qu'el vi als autres baros, si fetz aquest sirventes, lo quals comenssa Pois li baron son irat ni lor pesa.
---	--

- letto 357 volte